

Utószó

E tanulmánykötet nem kisebb feladatot vállalt magára, mint hogy bemutassa a vallástudományon belül azokat a tanszéki kutatásokat, amelyek középponti kérdéseiket a mainstream irányvonalban kevésbé ismert jelenségek vonatkozásában igyekeznek feltárni az olvasó számára. A különböző rituálék, ősi kultuszok, extrém csoportosulások színes és olykor nehezen átlátható világa, illetve sokszor a felszín alatt megbúvó, komplex motivációk és gyökerek első hangzásra távolinak tűnhetnek a legtöbb esetben, ha a kortárs figyelem központi kérdéseiről igyekszünk beszélni. Mégis, e tanulmányok jól példázzák azt, hogy mennyire aktuális és fontos tud lenni a jelenkor számára is ismerni a létszámban és befolyásban kevésbé jelentős irányzatokat vagy a valós motivációkat egy adott jelenség mögött. A kortárs érvényesség aspektusán keresztül áttekintve a fenti munkákat láthattuk azt, hogy egy napjainkban is erőteljesen jelen lévő szubkultúra egyik kiemelkedő szerzőjének művei hogyan képesek hivatkozási alapot szolgáltatni az okkult irányzatok számára, avagy hogyan képes a japán mizuko kuyō rítus választ adni egy olyan fontos és vitathatatlanul ma is aktuális bioetikai problémára, mint az abortusz és az annak következményeként fellépő posztabortusz-szindróma kérdése. Megjelent előttünk rituális és vallási vonatkozásban a gender és a nemi határátlépések témája, melyről talán nem túlzás kijelenteni, hogy napjainkban azon kérdések közé tartozik, amelyek virágkorukat élik. Továbbá meg kell említeni az iszlám szélsőséges irányzatokat és az azok számára ideológiai alapot szolgáltató vallási fanatizmus gyökereit bemutató munkát, amely korunk egyik legnagyobb, lassanként egyre több kontinenst érintő konfliktusának alapjait helyezi tudományosan letisztázott értelmező keretek közé. Végül pedig a görög világ hērōszain keresztül nem kisebb témába, mint az embernek a világban elfoglalt helyével kapcsolatos kérdésekre nyerhettünk betekintést, amely minden korban releváns és kikerülhetetlen témakör.

Végezetül egy gondolatot szeretnék kiemelni Fodor István tanulmányából, amely a tudósok felelősségét és az adott téma vonatkozásában a hozzáértő szakemberek szerepének fontosságát tartalmazza. Szélesebb kontextusba helyezve talán nem túlzás azt állítani, hogy ezen tanulmányok közvetve (vagy a fent említett példának köszönhetően közvetlenül is) bizonyítják azt, hogy mennyire fontos a vallástudománnyal foglalkozó szakemberek munkássága, a vallásra vonatkozó tudás mélyebb megismerése és elsajátítása korunkban. Az alkalmazott vallástudomány ágazata hazai környezetben még feltörekvőben van – és e feltörekvés jelentőségét szeretném kiemelni zárszavamban. A jelen kor információs társadalmában szinte

nincs – vagy nagyon kevés – az olyan ismeret, amelyhez lehetetlen lenne hozzáférni. E végtelen lehetőség részben hihetetlenül gazdag és új irányvonalak táptalaja tud lenni, azonban szólni kell a másik oldalról is: annak jelentősége, hogy megtanuljunk eligazodni ilyen mennyiségű információ között a 21. századra elsődlegessé vált. A vallástudomány szakemberei tulajdonképpen az egyik legfontosabb forrásai annak, hogy nemcsak a hétköznapi emberek, hanem a vallási kérdések határterületein mozgó szakemberek is megfelelően tudjanak tájékozódni ebben a kultúrát alapjaiban meghatározó komplex jelenség-halmazban, melyet vallásoknak nevezünk. Az itt bemutatott tanulmányok írói azon túl, hogy jól példázzák e hozzáértés fontosságát és relevanciáját, kivétel nélkül nevezhetőek saját szakterületük tájékozódási sarokpontjainak. Munkáik továbbgondolásra érdemesek nemcsak a kutatói és tudományos közösség, de a laikus érdeklődő számára is.

Barcsa Krisztina